

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Державної установи
«Інститут всесвітньої історії
НАН України»
член-кореспондент НАН України,
доктор історичних наук, професор

А.І. Кудряченко

«15» травня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок організації та проведення опитування
учасників освітнього процесу
в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»

Ухвалено Вченою радою
ДУ «Інститут всесвітньої історії
НАН України»

(протокол № 3 від 15 травня 2025 р.)

Київ-2025

1. Загальні положення

1. Положення про порядок організації та проведення опитування учасників освітнього процесу в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості» (2019) та інших нормативних документів, з урахуванням «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (ESG, 2015))

2. Це Положення регламентує порядок, процедуру організації, проведення та аналізу опитувань серед учасників освітнього процесу в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Інститут).

1. Мета і загальні засади проведення опитування учасників освітнього процесу

1.1 Проведення опитування учасників освітнього процесу є складовою моніторингу системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в аспірантурі Інституту.

1.2 Організація соціального моніторингу шляхом проведення соціологічних опитувань серед усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів (здобувачів освіти, випускників, науково-педагогічних працівників, роботодавців, вступників тощо) в Університеті здійснюється з метою вивчення думки всіх учасників освітнього процесу і роботодавців, забезпечення зворотного зв'язку, аналізу результатів опитувань, вироблення рекомендацій і їх врахування для подальшого удосконалення організації освітнього процесу в Інституті.

1.3 Висловлені оцінки респондентів (внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів освітнього процесу) повинні враховуватись і впливати на організацію освітнього процесу в аспірантурі Інституту.

1.4 Опитування учасників освітнього процесу в Інституті проводиться регулярно та систематично з дотриманням етичних норм в соціологічних дослідженнях, на засадах добровільності, анонімності (якщо інше не передбачене метою анкетування), конфіденційності.

1.5 Моніторинг якості освітньої діяльності (опитування) в Інституті можуть відбуватися з використанням різних методів: анкетування, інтерв'ювання фокус-груп тощо.

1.6 Отримана в процесі опитування учасників освітнього процесу інформація повинна відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану ситуації);
- точність (мінімальність похибки вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

1.7. Усі анкети є анонімними. Опитування проводяться у формі анкетування в електронному онлайн форматі індивідуально з використанням різних інформаційних ресурсів або з використанням паперових носіїв.

1.8. Анкета для проведення опитування може включати питання з відкритими і закритими відповідями (одиничний і множинний вибір) тощо.

2. 2. Мета, завдання та зміст опитування учасників освітнього процесу

2.1. Метою опитування є дослідження якості викладання та рівня задоволеності аспірантів, як споживачів освітніх послуг.

2.2. Завданнями опитування є:

- отримання надійної та якісної інформації про ставлення аспірантів до діяльності педагогічних працівників, у тому числі про застосування ними інноваційних методик навчання;

- демонстрація зв'язку між діяльністю викладача і результатами цієї

діяльності, які полягають у засвоєнні аспірантами загальних і професійних компетентностей, умінні застосовувати теорію на практиці;

- використання анкетування як одного з елементів моніторингу системи контролю за якістю освітнього процесу.

2.3. Опитування здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня передбачає отримання інформації про:

- рівень задоволеності якістю ОНП та освітніх компонентів;
- якість кадрового, навчально-методичного та матеріально-технічного забезпечення;

- якість викладання навчальних дисциплін;
- якість проведення контрольних заходів, об'єктивність оцінювання та наявність/відсутність інформування про критерії і методи оцінювання, зрозумілість і прозорість критеріїв оцінювання з дисципліни;

- якість організації і обсяг самостійної роботи;
- якість практичної підготовки;
- дотримання принципів поваги й уваги до потреб здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня (аспірантів), гнучкості їхніх навчальних траєкторій тощо;

- рівень задоволеності аспірантів організаційною, інформаційною підтримкою;

- дотримання принципів академічної доброчесності;
- дотримання в Інституті вимог із запобігання корупції;
- реагування в Інституті на встановлені факти дискримінації, дотримання процедур вирішення конфліктів;

- реалізацію права на навчання за освітньою програмою для маломобільних верств населення, осіб з особливими освітніми потребами тощо.

2.4. Опитування роботодавців спрямоване на отримання інформації про:

- відповідність компетентностей, набутих здобувачами освіти, зайнятому місцю роботи;

- рівень задоволення роботодавців якістю підготовки фахівців в Інституті;

- відповідність потребам ринку праці у випускниках за даною освітньою програмою відповідної спеціальності;

- рівень конкурентоспроможності випускників Інституту;

- потребу у інших освітніх пропозиціях;

- можливості для розширення напрямів взаємодії з роботодавцями та залучення їх до освітнього процесу тощо.

2.5. Опитування випускників передбачає отримання інформації про:

- якість освітньої програми за якою було здобуто освіту;

- відповідність змісту їхньої освіти потребам ринку праці;

- можливість працевлаштування за здобутою професією;

- потреби в освітніх пропозиціях для подальшого професійного зростання тощо.

2.6. Опитування науково-педагогічних працівників спрямоване на отримання інформації про:

- заходи для підвищення якості організації освітнього процесу;

- існування можливостей одержати підтримку в розвитку своїх навичок у сфері педагогічної діяльності та стимулів для професійного розвитку;

- заохочення наукової діяльності для посилення зв'язку між освітою і дослідженнями;

- застосування інноваційних методів викладання та нових технологій;

- дотримання чітких, прозорих і справедливих процедур набору працівників та забезпечення належних умов для професійної діяльності;

- якість інфраструктури Інституту.

3. Процедура організації і проведення опитування учасників освітнього процесу

3.1. Ініціаторами організації моніторингу якості освітньої діяльності в Інституті можуть виступати директор, заступник директора з наукової

роботи, Вчений секретар Інституту, завідувачі відділів, Гаранти ОНП, органи самоврядування аспірантів.

3.2. Опитування можуть проводитися з метою вивчення думки щодо різних аспектів організації освітнього процесу в Інституті, якості ОНП, за якою навчаються здобувачі вищої освіти, конкретних питань, які потребують всебічного вивчення й глибшого розуміння поточної ситуації тощо.

3.3. За необхідності можуть бути проведені додаткові опитування (дослідження) із будь-якої теми, яка є актуальною, викликає зацікавлення учасників освітнього процесу, потребує змістовного вивчення для швидкого реагування на зміни у суспільстві.

3.4. За організацію та проведення регулярних опитувань учасників освітнього процесу відповідає відділ аспірантури.

3.5. Відділ аспірантури самостійно або спільно з Радою молодих учених організовує регулярне анкетування аспірантів, науково-педагогічних працівників, випускників з метою визначення рівня задоволеності організацією освітнього процесу, дотримання принципів академічної доброчесності, якості кадрового та матеріально-технічного забезпечення, якості викладання тощо.

3.6. Опитування учасників освітнього процесу проводяться, як правило, наприкінці семестру з використання електронних форм або з використанням паперових носіїв.

3.7. Відділ аспірантури інформує засобами електронного зв'язку та/або по телефону кожного представника зацікавлених категорій учасників освітнього процесу про терміни проведення таких опитувань не пізніше, ніж за 10 днів до дати опитування.

3.8. Відділ аспірантури забезпечує у призначений день опитування розсилку анкет засобами електронного зв'язку кожному представнику зацікавлених категорій учасників освітнього процесу, а також зворотній зв'язок з опитуваними (надходження анкет з відповідями).

3.9. Після завершення опитувань відділ аспірантури опрацьовує їх

результати, складає підсумковий звіт та розробляє рекомендації щодо подальшого удосконалення освітньої діяльності Інституту.

3.9. Результати моніторингового дослідження та рекомендації відділу аспірантури висвітлюється на офіційному сайті Університету.

3.10. Результати опитування учасників освітнього процесу обговорюються на засіданнях відділів Інституту, в яких виконуються дисертаційні дослідження аспірантів, з обов'язковим залученням науково-педагогічних працівників відділів-викладачів на ОНП.

3.11. Звітні матеріали, що включають результати опитування учасників освітнього процесу та сформовані висновки надаються керівництву Інституту, керівникам структурних підрозділів, гарантам ОНП, органам самоврядування аспірантів.

4. Періодичність проведення опитування учасників освітнього процесу

4.1. Моніторингове опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників проводиться щороку й є обов'язковим.

4.2 З метою вивчення точки зору аспірантів щодо якості освітніх компонентів, освітньої програми, за якою вони навчаються додаткові опитування можуть бути ініційованими Гарантом ОНП, завідувачами відділів, в яких здійснюються дисертаційні дослідження, директором Інституту.

4.3 Опитування щодо якості викладання кожної дисципліни, яка вивчалася аспірантами, рекомендовано проводити щорічно наприкінці першого та другого навчальних семестрів.

4.4 Опитування випускників аспірантури Інституту проводиться щорічно.

4.5 Опитування працедавців проводиться щорічно.

5. Врахування результатів опитування учасників освітнього процесу

5.1. Результати опитування учасників освітнього процесу враховуються

при:

- вдосконаленні організації освітнього процесу;
- перегляді і оновленні змісту освітніх програм, вдосконаленні змісту і структури навчальних дисциплін, розробці змісту нових навчальних дисциплін, зокрема вибіркових; оновленні змісту, структури практик, перегляді тривалості проведення практик;
- виборі технологій і методів викладання навчальних дисциплін; розробці нових освітніх пропозицій Інституту;
- розробці програм підвищення кваліфікації викладачів;
- оновленні фонду Наукової бібліотеки Інституту;
- удосконаленні інформаційної політики Інституту.